

4. ΤΑ ΖΩΑ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΚΟΝΤΑ ΜΑΣ

04.05 Τα ζώα της εξοχής

Το νόημα του κειμένου

Μια οικογένεια λαμβάνει ως δώρο τα παραμονές του Πάσχα ένα κασικάκι.

Ο πατέρας ενοχλείται από το συνεχές βέλασμά του, που σταματά μόνο όταν το χαϊδεύει το κοριτσάκι. Ενοχλημένος λέει ότι θα το πάει στο χασάπη. Με το που το ακούει αυτό το κοριτσάκι, παίρνει το κασικάκι κατά τη διάρκεια της νύχτας στο αυτοκίνητο και κοιμούνται μαζί. Όταν το είδε αυτό ο πατέρας, αποφάσισε να το κρατήσει.

Οριστικό και Αόριστο Άρθρο

Τα άρθρα είναι οι μικρές λέξεις που μπαίνουν μπροστά από τα ουσιαστικά, τα επίθετα, τις κλιτές μετοχές και ορισμένες αντωνυμίες. Μας δηλώνουν :

- αν η λέξη που ακολουθεί είναι αρσενικό, θηλυκό ή ουδέτερο (γένος),
- αν πρόκειται για ένα ή πολλά (αριθμό),
- σε ποια πτώση βρίσκεται, και
- κατά πόσον κάτι είναι ορισμένο ή αόριστο.

Τα άρθρα συμφωνούν με τα ουσιαστικά, τα επίθετα και τις κλιτές μετοχές που συνοδεύουν σε γένος, αριθμό και πτώση.

Υπάρχουν δύο ειδών άρθρα, το **Οριστικό** (ο, η, το) και το **Αόριστο** (ένας, μία, ένα).

Το οριστικό άρθρο δείχνει κάτι γνωστό, ορισμένο και συγκεκριμένο.

Αντίθετα το αόριστο άρθρο δείχνει κάτι που δεν είναι γνωστό, είναι αόριστο και αφηρημένο.

Οριστικό άρθρο						
	Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	ο	η	το	οι	οι	τα
Γενική	του	της	του	των	των	των
Απαιτική	τον	τη(ν)	το	τους	τις	τα

Αόριστο άρθρο			
	Ενικός αριθμός		
Ονομαστική	ένας	μια	ένα
Γενική	ενός	μιας	ενός
Αιτιατική	έναν	μια(ν)	ένα

Τα είδη των προτάσεων

Μια πρόταση που αποτελείται από την Ονομαστική Φράση και μια μορφή Ρηματικής Φράσης, τότε με βάση τα συστατικά της **λέγεται Απλή Πρόταση**.

Μια πρόταση που αποτελείται από την Ονομαστική Φράση, τη Ρηματική Φράση αλλά περιέχει και **προσδιορισμούς** (δηλαδή λέξεις που δεν είναι απαραίτητες, αλλά μας δίνουν επιπλέον πληροφορίες για άλλες λέξεις) για να εμπλουτίσουμε τον λόγο μας, τότε η πρότασή μας λέγεται **επαυξημένη**.

Π.χ. Απλή πρόταση: Πήγα στο θέατρο.

Επαυξημένη πρόταση: Χθες πήγα στο θέατρο με την αδερφή μου.

Η πρόταση στην οποία κάποιος κύριος όρος (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο) συνδέεται παρατακτικά με κάποιον όμοιό του λέγεται σύνθετη.

Ο Ορέστης και η Αγγελίνα πήγαν στον κινηματογράφο.

Ονομαστική Φράση + Ονομαστική Φράση

Υποκείμενο Υποκείμενο

Ο δάσκαλος είναι υπομονετικός και καλοσυνάτος.

Κατηγορούμενο + Κατηγορούμενο

Κάποιες φορές η πρόταση δεν έχει κάποια από τα κύρια συστατικά της, συνήθως επειδή εύκολα εννοείται. Τέτοιες προτάσεις τις λέμε **ελλειπτικές**.

Π.χ. Αγόρασα ένα μολύβι. (= Εγώ αγόρασα ένα μολύβι. Λείπει το Υποκείμενο)

- Ποιος έχει σειρά;

- Εγώ. (= Εγώ έχω σειρά. Λείπει το Ρήμα)